

НОВИЙ ПОГЛЯД

на роль державної політики та управління

в американській вищій освіті

ХОРГАН Т. Р.

УДК [378:351.851](73)

НАМАГАЮЧИСЬ охопити численні фактори впливу в державній політиці та системі управління вищою освітою у США, необхідно пам'ятати про наявність усталеної системи нагляду та контролю за системою вищої освіти, що здебільшого ґрунтується на функціонуванні наглядових рад. Саме рада затверджує програми навчання, які будуть запропоновані студентам, обирає президента й безпосередньо відповідає за економічну ефективність навчального закладу. Дозвіл на функціонування вищого навчального закладу історично й дотепер надавав той штат, у якому він розташований. Роль федерального уряду значною мірою була обмежена забезпеченням доступу до федеральних займів для студентів та дослідницьких грантів для університетів. Об'єктивний аналіз управління вищою освітою США не дозволяє зробити висновок про існування будь-якої виваженої, довгострокової системи державної політики в цій сфері. Співіснування багатьох типів вищих навчальних закладів в американській вищій освіті (дворічні та чотирирічні, державні та приватні, комерційні та некомерційні, великі та маленькі, традицій та онлайн-університети й коледжі, а в останні роки ще й система МООС (масові відкриті онлайн-курси)) свідчить про відсутність єдиної структури, яка б відповідала за формування державної політики в цій сфері, структура якої б об'єднувала все розмаїття та багато-

гранність цього освітнього сектору. Але попри відсутність такої чітко сформульованої національної політики американська система вищих навчальних закладів щорічно успішно забезпечує освітою мільйони студентів, доступності та можливостям якої й досі заздять у світі.

Утім, існує теорія, яка доволі чітко пояснює існування такої невідповідності між наявною державною політикою та потребами освітньої галузі. Відомий фахівець у галузі теорії розробки державної політики Дж. Кінгдон (J. Kingdon) у книзі „Потреби, альтернативи та державна політика” (*Agendas, Alternatives, and Public Policies*), присвяченій розгляду того, як саме формується державна політика, допомагає краще зрозуміти сучасний стан американської вищої освіти та пояснює відсутність чіткої програми державної політики в цій галузі. Дж. Кінгдон доводить, що державна політика формується з урахуванням лише тих питань, вплив яких є відчутним і які потребують розв'язання, тоді як низка інших важливих викликів так і залишається поза увагою. Дж. Кінгдон зауважує, що в дещо спрощеному вигляді „формування державної політики включає щонайменше такі процеси: (1) визначення потреб, (2) окреслення альтернатив, (3) авторитетний вибір з означених альтернатив, як у випадку з голосуванням законодавчих органів влади або рішенням президента, (4) упровадження рішення, що було прийняте.

У системі вищої освіти США, яка постійно відчуває тиск з боку різних

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

О
Д
Е
Р
Н
І
З
А
Ц
І
Я
О
С
В
І
Т
И

зацікавлених сторін щодо низки питань (контроль за рівнем витрат, підзвітність, доступність та ефективність системи освіти, а також перспективи працевлаштування випускників), процес зміни державної політики наразі лише починається, і не завжди зміни, що відбуваються, є помітними. Безумовно, ураховуючи той рівень уваги, що приділяє вищій освіті адміністрація Б. Обама, здається, що значні зміни в системі вищої освіти відбудуться дуже скоро. Але, як проникливо зауважує Дж. Кінгдон, для того, щоб проблеми державної політики в галузі освіти привернули увагу, достатню для генералізації реальних змін, необхідна „мобілізація певної кількості лідерів” [7, с. 2–3]. Уважають, що саме підвищена увага президента Б. Обама до створення нової культури змін у вищій освіті може стати підґрунтям для матеріалізації реальної та творчої реформи в ній.

У лютому поточного (2013) року у своєму щорічному „Зверненні про стан країни” (доповідь Президента Конгресу про політичний та економічний стан справ у країні) Б. Обама висловив намір підвищити відповідальність ВНЗ за вартість, цінність та якість освіти, включаючи введення нових критеріїв отримання федеральної допомоги студентами, таких, як доступність освіти та якість навчальних досягнень студентів [7]. Утім, як не дивно, але жодних рішень з боку законодавчої влади прийнято не було, що, можливо, доводить „теорію мобілізації” Дж. Кінгдона: змінам у державній політиці передують поява лідера. Ось і в цьому випадку рішення (покладання відповідальності за успішність та результати навчальної діяльності студентів на ВНЗ) уже є: воно було сформульовано політичним лідером, який тим самим розпочав процес обговорення проблеми (вартості, доступності, результативності), що вимагає вирішення шляхом запровадження нових державних ініціатив.

Нова державна політика в галузі вищої освіти, що наразі набирає сили, є насамперед питанням переоцінки системи управління

зкладами. Університетські наглядові ради в усій країні наразі мають відповісти на складні запитання, зокрема: „Як визначити, чи досягають студенти тих навчальних цілей, що прописані у відповідних документах ВНЗ?”, „Як зрозуміти, чи здобувають студенти освіти такої якості, за яку вони платять?”. З огляду на те, що ці запитання тепер цікавлять все більше осіб, які мають те чи те відношення до вищої освіти, наглядові ради університетів вимушені поглянути на них по-новому. Але і їхні відповіді, і те, яку відповідальність наглядові ради готові нести в цих нових умовах, наразі залишаються поза увагою державної політики. Іншими словами, ці питання обговорюються на рівні лідерів держави, але відповідні зміни на рівні державної політики поки що мало відчутні.

Занепокоєння щодо існування економічної „бульбашки” у вищій освіті, схожої на ситуацію з нерухомістю у 2007 р., веде до закликів щодо нової системи державного контролю та зростання споживчої обережності, особливо в тих випадках, коли це стосується студентських займів та відповідних прогнозів щодо економічної віддачі освітніх інвестицій [9]. Ці питання визначають необхідність збільшення ролі нагляду та контролю в системі вищої освіти.

Минулого року компанія „Мудіз інвесторс сервіс” (Moody’s Investors Service) опублікувала доповідь, у якій повідомляли про необхідність змін у системі вищої освіти: „Менеджмент державних університетів має знайти баланс між такими потребами, як забезпечення доступної освіти, формування нового розуміння суспільством понять „доступності освіти” та „доступу до освіти” для того, щоб ВНЗ могли отримувати операційний дохід (тобто зрощувати капітал уже за рахунок плати за навчання), установами міцних робочих стосунків та ефективної комунікації з викладачами та іншими співробітниками і, нарешті, зміна змісту парадигми управління державною освітою та її функціонування” [4]. Яким чином будуть задовольнятися ці потре-

би, залишається незрозумілим, але очевидним є те, що наглядові ради будуть вимушені залучати більш широке коло осіб для серйозного обговорення майбутньої системи управління та функціонування ВНЗ. З іншого боку, необхідним стане пошук лідерів на рівні університету, які розуміють необхідність змін в освітній політиці. Знову ж таки, якщо для приватних некомерційних закладів зміни в освітній політиці можуть дещо відрізнитися, загальні вимоги залишаються спільними і для державних, і для приватних ВНЗ, включаючи зміни в системі управління та підвищення відповідальності.

Наразі нові члени, що приєднуються до наглядових рад університетів, мають виконувати свої обов'язки більш діловим та ефективним способом, ніж раніше. Члени ради мають не лише працювати з новими викликами в галузі освітньої політики загалом, але й брати участь у вирішенні конкретних проблем, пов'язаних з ефективністю роботи ВНЗ (академічна успішність студентів та приймальна кампанія), що історично були турботою адміністрації університету та/або викладачів. „Наглядові ради визнають, що ставки вищої освіти сьогодні є високими як ніколи”, – каже Р. Лігон (R. Legon), президент Асоціації наглядових рад університетів та коледжів (the Association of Governing Boards of Universities and Colleges). „Виклики стали більш серйозними, довіра суспільства – меншою. Виконуючи роль єдиної сили між навчальними закладами та суспільством, наглядові ради мають забезпечувати той рівень підзвітності, який від ВНЗ вимагає сучасне суспільство” [4].

Усе частіше лунають заклики до більш активної участі та підзвітності членів наглядових рад. Так, наприклад, Американська рада наглядачів та випускників (the American Council of Trustees and Alumni (ACTA)) вважає, що члени наглядових рад мають брати на себе відповідальність за якість навчальних програм, що пропонуються, працювати над зменшенням витрат та вимагати звіт від усіх співробітників ВНЗ про свою роботу. „Урешті-решт, члени

ради юридично відповідають за всі аспекти діяльності та перспективи розвитку кожного конкретного ВНЗ”, – говорить А. Ніл (A. Neal), президент АСТА [5]. Нова роль наглядових рад значно відрізняється від тих часів, коли члени наглядової ради лише обирали президента й допомагали шукати кошти. Вони майже не брали участі в житті ВНЗ, довіривши це тим, хто безпосередньо працював у навчальному закладі. Посилення наглядової функції рад свідчить про зміни освітньої політики, що відбуваються сьогодні саме за параметрами обсягу залученості наглядових рад до діяльності ВНЗ та розміру їхніх наглядових функцій.

Р. Чейт (R. Chait), професор Гарвардського університету та визнаний лідер у питаннях управління ВНЗ, підкреслює, що зміна того, як члени наглядових рад сприймають свої обов'язки щодо управління навчальним закладом, відбиває серйозні та глибокі перетворення, що відбулися за часів останньої економічної кризи та її впливу на діловий світ. „Коли ти перебуваєш у світі, де протягом одного дня банки опинилися на грані краху, іпотечні компанії стали банкрутами, а корпорація „Бест Бай” (Best Buy) ще вчора була попереду, а вже сьогодні – пасе задніх, лише тоді ти зможеш зрозуміти, чому деякі представники академічних кіл, такі, як К. Кристенден (C. Christensen), автор книги „Новий університет” (The Innovative University), наполягають на тому, що прийшов час для надзвичайних дій. Тільки такі дії мають значення сьогодні”. Фактично члени наглядових рад повинні продемонструвати нове ставлення до управління порівняно з тим, що було раніше. „Вони думають, що, «якщо я й мої колеги безпосередньо відповідаємо за те, що відбувається, ми не можемо залишити процес прийняття рішень президентові»” [5].

Цікаво, що в той час, коли з'являється тенденція до зростання відповідальності представників наглядових рад, не всі зміни, що відбуваються, приводять до очікуваного збільшення зовнішнього впливу на діяльність

ВНЗ. Так, нову модель управління представлено в штаті Вермонт, де не лише губернатор, але й наглядова рада Вермонтського університету (University of Vermont) наразі має можливість призначати своїх членів, що повинно сприяти більшій її незалежності. Наприкінці червня 2012 р. губернатором штату було скликано групу, яка рекомендувала скоротити державне представництво в наглядових радах, оскільки воно зменшує можливості університету щодо „підвищення свого статусу і у штаті, і в країні, пошуку та залучення необхідних фінансових і матеріальних ресурсів ззовні та залучення до співпраці нових членів наглядових рад та осіб, які підтримуватимуть університети” [5]. Комісія зазначила, що члени наглядових рад, призначені за політичними мотивами, часто не мають достатньої підготовки та інтересу у справах, якими займається наглядова рада, наприклад: пошук нових джерел доходу, обмеження витрат, укладання партнерських угод для забезпечення підготовки спеціалістів, на яких існує високий попит роботодавців (у сфері технологій, інформатики, бізнесу), розробка більш зручного розкладу занять, забезпечення функціонування ВНЗ протягом усього календарного року, працевлаштування випускників та оптимізація поточних витрат. Підсумовуючи, зазначимо, що університет у Вермонті, створений на землях, наданих державою в безстрокове та безкоштовне користування, тепер потребує певної незалежності від держави, адже лише незалежність від структур, що традиційно визначають та реалізують державну політику, дозволить йому зростати й бути конкурентоспроможним. Такі тенденції, з одного боку, можна розглядати як небажання дотримуватися державної політики, що нав’язується ззовні; з іншого – як ознаку появи нових, потужних сил, які вимагають змін в системі управління освітою, змін, які не можуть з’явитися в системі, що спирається на політичних призначенців та державний нагляд. Питання про те, як це впливатиме на реформи в управлінні

та зміни в освітній політиці, вимагає подальшого вивчення та серйозної уваги.

Усю ситуацію із зобов’язаннями, що покладаєні на членів рад, а також іноді неминучими конфліктами інтересів, що виникають, коли деякі члени входять до кількох наглядових рад одночасно, можна коротко описати як „більш широку організаційну та політично-економічну динаміку, що визначає контекст, у якому члени наглядових рад формують інституціональну політику” [8, с. 770]. Іншими словами, члени наглядових рад мають більш серйозно ставитися до питань лояльності та виконання своїх обов’язків та менше перейматися статусом, що традиційно приписується членам наглядових рад.

Зазначені вище проблеми висувають жорсткі вимоги до роботи президентів ВНЗ та впливають на те, як ради визначають свою роль, що, безумовно, потребує відповідних змін у державній політиці. „Проблеми фінансового характеру, які почалися з рецесії 2008, означають, що керівники ВНЗ вимушені приймати більше суперечливих рішень, таких, як закриття програм підготовки (Університет Еморі (Emory)), зміни в політиці щодо персоналу (Університет Сент Луїс (Saint Louis)) або розширення освітньої діяльності (Університет Нью-Йорк (NYU)), які б у менш складні часи не були прийняті взагалі або були б прийняті лише після детального вивчення та обговорення з представниками викладацького складу” [6].

Ці ж самі проблеми все частіше стають причиною винесення радами викладачів вотумів недовіри президентам своїх університетів. Утім, більшість наглядових рад усе ж підтримують своїх президентів, тоді як відсутність підтримки політики президента ВНЗ з боку викладачів майже не впливає на долю президента та його професійну кар’єру. Таке зменшення впливу рішень співробітників університетів демонструє так звану „модель тиску”, описану Дж. Кінгдоном, який зазначав, що в разі функціонування такої моделі „деякі проблемні питання навмисно не обговорюються, як, наприклад, в умовах обмеженого бюджету намагаються не торкатися

питань, що потребують значних фінансових інвестицій. Інші проблеми можуть не потрапити до порядку денного, якщо вони пов'язані з фінансовими витратами, невизнанням з боку суспільства, протидією впливових кіл або просто тому, що наразі їх вирішення може бути відкладене порівняно з іншими [7, с. 18]. Таким чином, маємо всі підстави стверджувати, що питання участі викладачів у прийнятті рішень відійшло на задній план, тоді як інші проблеми освітньої політики, а саме збільшення доступності освіти, стримування витрат та збільшення доходів, зросли у зворотній пропорції.

Інші нагальні проблеми сучасної вищої освіти пов'язані з необхідністю поліпшення якості освіти, зміною вимог щодо отримання федеральних займів, збільшення кількості студентів, які успішно закінчують ВНЗ та отримують диплом, а також забезпеченням можливостей для гідного працевлаштування спеціалістів. Це свідчить про велику вірогідність появи нових вимог щодо підзвітності та прозорості щодо результатів навчання студентів, а також про те, що на адміністрації ВНЗ, включаючи наглядові ради, буде покладено більш високу відповідальність. У нових умовах члени наглядових рад мають пояснювати, чому вони не втрутилися, коли якість освітніх послуг у їхньому ВНЗ опинилася під загрозою. Зазначені перетворення відповідають висунутій Кінгдоном теорії про те, що проблеми часто поєднуються, що й дає повштовх до розробки відповідної державної політики. „Події, які ми спостерігали в розглянутих нами ситуаціях, не завжди відбувалися в одному порядку; навпаки, вони розгорталися незалежно одна від одної та в різний час, а сполучення відбувалося лише в критичних точках” [7, с. 206]. Можливо, саме такий процес відбувається в системі вищої освіти: багато різноманітних, не пов'язаних між собою питань та проблем поєднуються й стають рушійною силою в здійсненні змін, особливо якщо це стосується стандартів управління ВНЗ. Справді, у той час, коли ради

університетів поступово погоджуються з необхідністю змін у системі їхнього функціонування, з'являються нові виклики, пов'язані з вимогами федерального уряду щодо реформування усталених системи акредитації та управлінських стандартів у вищій освіті.

Так, адміністрація президента Б. Обама закликає до розробки „... нової, альтернативної системи акредитації, яка б створювала шляхи для отримання навчальними закладами дозволу на користування грошима федеральних займів на навчання відповідно до результатів, що ці заклади здатні забезпечити” [3]. Несподіваним стало звернення президента США безпосередньо до осіб і/та організацій, що займаються акредитацією ВНЗ, під час його щорічного „Звернення про стан країни”. Це, безумовно, свідчить про велику увагу президента до пошуку рішень зазначених проблем і відповідає теорії Кінгдона: „... просування певних рішень почасти передують появі уваги до проблеми, з вирішенням якої вони пов'язані” [7, с. 205 – 206]. Ось і в цьому випадку йдеться вже про існування конкретного рішення – запровадження нової, реформованої системи акредитування, поява якого передувала розумінню того, чи ця проблема взагалі вимагає уваги.

Зазначимо, що наглядові ради університетів, здається, переймаються щодо своєї ролі в системі управління та необхідності запровадження нових способів підзвітності менше, ніж інші сторони процесу. Найкраще цю невідповідність демонструє питання вартості освіти. Як відомо, плата за навчання в певному ВНЗ завжди затверджується наглядовою радою, члени якої зазвичай намагаються зробити так, щоб її розмір не був неприйнятно високим. Утім, коли йдеться про питання обмеження вартості взагалі, їхня увага чомусь зосереджена на інших коледжах та університетах, про що свідчать результати опитування більш ніж 2500 членів наглядових рад Асоціацією наглядових рад університетів та коледжів. Так, якщо члени наглядових рад погоджувалися, що вартість вищої освіти зага-

лом є дуже високою, більшість із них також зауважували, що саме в їхньому ВНЗ вона є адекватною. Лише половина опитуваних погодилася, що вони могли б ще більше зменшити витрати, тоді як інша половина наголосила на тому, що все можливе, щоб контролювати поточні витрати, вони вже зробили [10].

Очевидною є необізнаність діючих членів наглядових рад також і в інших питаннях, що сьогодні визначають ефективність системи вищої освіти. Так, наприклад, багато з членів рад заявляють, що їхні навчальні заклади успішно готують випускників до життя, кар'єри, відповідального громадянства тощо та що їхні ВНЗ роблять це краще, ніж вища освіта всередньому. Також у дослідженні, проведеному Асоціацією наглядових рад університетів та коледжів, стверджується, що більшість членів наглядових рад погоджуються з тим, що університети відіграють значну роль в економіці країни та мають працювати над тим, щоб усі зараховані студенти успішно закінчували навчання та здобувати диплом. Утім, вони не усвідомлюють, яким шляхом таке завдання може бути виконане конкретно в їхньому навчальному закладі. Отже, стає зрозумілим, що більшість членів рад не можуть перетворити вимоги в дієві рішення, які б працювали в їхніх навчальних закладах.

Нескладно пояснити той факт, що члени наглядових рад вважають, що їхні заклади не мають тих проблем, з якими зіштовхнулася система вищої освіти загалом. Але якщо наглядові ради самі не визнають необхідності реформування системи управління вищою освітою, позитивні зміни, на жаль, можуть взагалі не відбутися. Так, Дж. Кінгдон доходить висновку, що будь-яка програма змін „...буде мати певний ступінь неорганізованості, випадковості та сліпої вдачі. Питання з'являтимуться на порядку денному, але інколи без повного розуміння чому” [7, с. 206].

Хоча в системі управління вищою освітою, можливо, відчувається певна напруга, пов'язана з озвученням вимог змінити державну

політику, але вона все ж таки залишається дуже далекою від серйозних змін в управлінні, менеджменті та функціонуванні університетів. Проте необхідність розвиватися, працювати з новими категоріями студентів та відповідати зростаючим вимогам ділових кіл щодо якості та кількості робочої сили чекає на рішення, які вища освіта, на жаль, не готова надати. Це може привести до запровадження змін та реформ „зверху”, навіть за умов небажання змінюватися та протидії з боку системи вищої освіти.

Члени наглядових рад, які отримали право управління навчальними закладами як знак високої довіри до них, історично, а також з морального погляду мають відповідати на виклики, з якими зіштовхується система вищої освіти, студенти та громада. За відсутності швидкої реакції на зміни можливим є нав'язування певних реформ федеральним урядом, який демонструє зростаюче незадоволення з приводу небажання занадто великої кількості представників вищої освіти реагувати на зміни. Як окремий сектор, система вищої освіти в США залишається вільною конфедерацією окремих закладів, а не національною системою. Утім, доступ до федеральних інвестицій та система державної політики демонструють усе більшу спрямованість на формування саме такої – національної – системи вищої освіти. У такому випадку, ті зміни в політиці, що можуть відбутися в системі вищої освіти найближчим часом, вимагатимуть від ВНЗ „слухняності”, однорідності та відповідності вимогам.

В умовах зменшення громадської довіри до системи вищої освіти, урізання державного фінансування та мовчання з боку тих, хто традиційно захищав її інтереси, ситуація наближається до такої, яку Дж. Кінгдон описує як критичну: поєднання, сполучення проблем та відчутний вплив обмежень на діяльність системи [7, с. 206].

Щодо питань управління, то здається, що більшість у системі вищої освіти ще не помічає

хмар, які збираються навколо національної системи акредитації, невідповідності результатів освіти заявленим критеріям, методів розподілу федерального фінансування, які не завжди враховують вимоги ринку праці. Члени багатьох наглядових рад університетів могли б працювати більш ефективно, якби звертали увагу на попередження про суттєві зміни в системі освіти або принаймні більш уважно прислухалися до запитів впливових лідерів, які перебувають у постійному пошуку доказів ефективності змін та виконання зобов'язань щодо програми реформування вищої освіти з боку навчальних закладів. Отже, описане Дж. Кінгдоном сполучення проблем може виникнути в освітній галузі випадково та несподівано, спричинивши дії на рівні держави, які можуть стерти цінні традиції вищої освіти загалом і сучасну систему управління вищою освітою зокрема. Усе це може зашкодити студентам та всім тим, на благо кому і працює система вищої освіти.

Література

1. How Boards Oversee Educational Quality: a Report on a Survey on Boards and the Assessment of Student Learning. Washington: Association of Governing Boards of Universities and Colleges. 2010. Retrieved from <http://www.agb.org>. (eng)

2. Floyd C. E. Know Your Competitor: Impact of for Profit Colleges on the Higher Education Landscape. *New Directions for Higher Education*. No. 140. Pp. 121 – 129. (eng)

3. Kelderman E. Obama's Accreditation Proposals Surprise Higher-Education Leaders. *The Chronicle of Higher Education*. 2013. Retrieved from <http://chronicle.com/article/Obamas-Accreditation/137311>. (eng)

4. Kiley K. High Stakes in the Boardroom. *The University of Virginia Magazine*. 2013. Retrieved from http://uvamagazine.org/features/article/high_stakes_in_the_boardroom. (eng)

5. Kiley K. Vermont Group Proposes Making More of Flagship University's Board Private. *Inside Higher Education*. 2012. Retrieved from <http://www.insidehighered.com/news/2012/07/25/vermont-group-proposes-making-more-flagship-universitys-board-private>. (eng)

6. Kiley K. Votes of no Confidence Proliferate but their Impact Seems Minimal. *Inside Higher Education*. 2013. Retrieved from <http://www.insidehighered.com/news/2013/04/23/votes-no-confidence-proliferate-their-impact-seems-minimal>. (eng)

7. Kingdon J. W. *Agendas, Alternatives, and Public Policies*. Boston : Longman. 2011. 253 p. (eng)

8. Pusser B., Slaughter S., Thomas S. L. Playing the Board Game: An Empirical Analysis of University Trustee and Corporate Board Interlocks. *Journal of Higher Education*. 2006. No. 77 (3). Pp. 387 – 413. (eng)

9. Snair S. What Colleges Could Learn from the Real Estate Crash. *Journal of College Admission*. 2010. No. 208. Pp. 4 – 5. (eng)

10. Reports and Surveys. Association of Governing Boards. Retrieved from <http://agb.org/reports/2010/2010-policies-practices-and-compositiongoverning-boards-public-colleges-and-universities>. (eng)

11. Weisbrod B. A., Asch E. D. The Truth about the „Crisis” in Higher Education Finance. *Change. The Magazine of Higher Learning*. 2010. <http://www.changemag.org/Archives/Back%20Issues/January-February,2020/10/full-the-truth.html>. (eng)

* * *

Хорган Т. Р. Новий погляд на роль державної політики та управління в американській вищій освіті

У статті обґрунтовано необхідність розробки нової державної політики, спрямованої на розв'язання нагальних питань американської вищої освіти: створення нової системи акредитації, функціонування освіти в умовах зростання її вартості, обмеження федерального фінансування освітніми галузями, які відповідають потребам ринку праці, визнання академічної успішності та подальшого працевлаштування як критеріїв оцінювання якості роботи ВНЗ тощо.

Зміни в управлінні вищою освітою США призвели до того, що члени наглядових рад відтепер беруть участь у функціонуванні тих сфер життя навчального закладу, які раніше завжди належали до компетенції лише адміністрації та/або викладачів. Це, а також проголошена федеральним урядом необхідність реформування усталеної системи акредитації національної системи вищої освіти з метою акомодатії нових моделей її функціонування визначають ті галузі, які чекають на розробку нової державної політики.

Ключові слова: вища освіта, державна політика, управління, нагляд, контроль, наглядова рада, місцеві та федеральні органи влади, акредитація.

Хорган Т. Р. Новый взгляд на роль государственной политики и управления в американской системе высшего образования

В статье обоснована необходимость разработки новой государственной политики, направленной на решение ключевых вопросов американской системы высшего образования: создание новой системы аккредитации; функционирование образования в условиях повышения его стоимости; ограничение федерального финансирования областями образования, которые соответствуют современным потребностям рынка труда; признание академической успешности студента и его дальнейшего трудоустройства основными критериями оценки качества работы вуза и т.д.

Изменения в управлении высшим образованием США привели к тому, что члены наблюдательных советов отныне участвуют в функционировании тех сфер жизни учебного заведения, которые ранее входили в компетенцию исключительно администрации и/или преподавателей. Это, а также провозглашенная федеральным правительством необходимость реформирования сложившейся системы аккредитации национальной системы высшего образования с целью акомодатии новых моделей ее функционирования,

определяют те области, которые должны быть разработаны новой государственной политикой.

Ключевые слова: высшее образование, государственная политика, управление, надзор, контроль, попечительский совет, местные и федеральные органы власти, аккредитация.

Horgan T. R. The Changing Role of Public Policy and Governance in American Higher Education

The article exposes the need for the development of new public policy initiatives to resolve compelling questions facing American higher education today (calls for establishing a new, alternative system of accreditation; escalating costs of higher education compounded by federal funding increasingly tied to specific workforce demands; the need to redefine the public understanding of affordability, quality, and access; growing public attention to completion rates and gainful employment, etc.). In this regard, the author opines on the changing role of some of the key agents of postsecondary governance and oversight: institutional boards of trustees, accreditors, and state and federal governments.

With institutional governance being redefined in the United States, board members' engagement into the areas of institutional effectiveness, such as academics and admissions, in ways that historically were reserved to the administration and/or faculty, is expanding. Furthermore, the modern higher education landscape now requires that boards be placed under new levels of public accountability and exercise a more businesslike approach to their responsibilities. These, along with new federal calls for reform of the long-standing national higher education accreditation system to provide pathways for new higher education models, create important pressure points on the public policy agenda.

Key words: higher education, public policy, governance, oversight, regulation, board of trustees, state and federal governments, accreditation.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2013 р.

Прийнято до друку 30.08.2013 р.